

تعداد صفحات: ۴
تاریخ برگزاری: ۱۳۹۹/۱۰/۱۰
شماره جلسه: ۳

صورتجلسه کمیسیون مسئولیت های اجتماعی
اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی خراسان رضوی

رئیس جلسه: آقای حمیدی   دبیر جلسه: آقای صادقی   ساعت شروع: ۰۸:۳۰   ساعت خاتمه: ۱۰:۰۰

دستور کار جلسه:

❖ بررسی زمینه ها و دلایل کارگریزی عمومی و ضعف فرهنگ کار در جامعه و ارائه راهکار برای کاهش آن

سومین نشست کمیسیون مسئولیت های اجتماعی اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی خراسان رضوی در سال ۹۹ با حضور اعضای محترم هیات رئیسه کمیسیون های مسئولیت های اجتماعی، تجارت، حمل و نقل و ترانزیت، سرمایه گذاری و بازار پول، صنعت، کار مالیات و تامین اجتماعی و همچنین شورای محترم نظارت راهبردی کمیسیونهای اتاق مشهد در محل ساختمان مرکزی اتاق بازرگانی برگزار شد.

✓ حمیدی رئیس کمیسیون مسئولیت های اجتماعی اتاق بازرگانی مشهد

- سود نهفته در فعالیت های غیرمولد باعث شده تا توان نیروی کار نیز به نیت کسب سود بیشتر، به این حوزه هدایت شود و پدیده های با عنوان «کارگریزی» در شکل جدید خود شکل بگیرد. البته که بر این باوریم همچنان چالش تأمین اشتغال نیز در ایران به عنوان یک دغدغه اصلی مطرح است.
- اگرچه برداشت ها از مفهوم کارگریزی بسیار متفاوت است، اما باید اذعان کنیم در حال حاضر با شکل متفاوتی از این پدیده مواجهیم، چنانکه نیروی کار رغبت بیشتری دارد تا طریق فعالیت های غیرمولد زندگی خود را تأمین کند پس با اطمینان از کسب سود بیشتر، به حوزه تولید قدم نمی گذارد. کارفرما نیز نمی تواند درآمدی معادل درآمد دلالی و فعالیت های سوداگرانه به کارگر بدهد، چرا که قیمت تمام شده کالا را بازار بر نمی تابد.
- البته فضای اشتغالی کشور نیز با محدودیت هایی مواجه است. فارغ التحصیلان دانشگاهی، اغلب قادر به جذب در حوزه های تحصیلی خود نیستند و درگیر حرفه هایی می شوند که کسب سود کوتاه مدت در آن تضمین بیشتری دارد. در واقع نیروی جوان رغبتی به فعالیت های مولد که نگاه توسعه ای بلندمدتی را دنبال می کند، ندارند. ایراد این مسئله از سیستم آموزشی کشورمان نشأت می گیرد، سیستمی که در آن بهره وری مبتنی بر علم و دانش تبیین و ترویج نشده است.

✓ صادقی، دبیر کمیسیون مسئولیت های اجتماعی اتاق بازرگانی

- عوامل مختلفی همچون دانش مدیریت، مسئولیت شناسی شخصی و اجتماعی، زمینه های فرهنگی و اقتصادی و نوع رابطه میان عوامل کار، در شکل گیری مفهوم «کارگریزی» دخیل هستند. ضعف اخلاق کاری و پایین بودن کیفیت تربیت اجتماعی شامل آموزش های خانه و مدرسه و انواع تبعیض ها، از علل مهم زمینه ساز برای کارگریزی به شمار می آیند.
- عادات و توان اجرایی کارکنان شاغل در دستگاه های دولتی، از کارمند و کارشناس و مدیر و مسئول گرفته تا عالی ترین سمت ها که در وزارت مستقر است، صرفاً به نوشتن و تنظیم نامه و گزارش و پُر کردن فرم و جدول محدود می شوند و نه عمل و اجرای کار واقعی. تمامی این مسائل به موضوع کارگریزی در جامعه دامن زده است.
- نبودن تعریف درست و قانونمند از مفهوم کار، نداشتن درک درست از شرایط زمان که زمینه انجام کار مؤثر را از بین برده است، ارجحیت دادن به ظواهر و نمایش های جلسه ای، ناتوانی مقامات مافوق در نظارت بر عملکردها، ناتوانی در استفاده درست از آمار و نبودن برنامه ریزی واقع گرایانه برای اداره امور، نتیجه گرا نبودن و اکتفا کردن به داشتن فقط نیت، و کار را با وعظ و خطابه اشتباه گرفتن از مهم ترین دلایل کارگریزی و ضعف فرهنگ کار در جامعه امروز به شمار می آید.

تعداد صفحات: ۴
تاریخ برگزاری: ۱۳۹۹/۱۰/۱۰
شماره جلسه: ۳

صورتجلسه کمیسیون مسئولیت های اجتماعی
اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی خراسان رضوی

رئیس جلسه: آقای حمیدی ..... دبیر جلسه: آقای صادقی ..... ساعت شروع ۰۸:۳۰ ..... ساعت خاتمه: ۱۰:۰۰

کار ترویجی و آموزش برای مطالعه قانون و بالابردن درک عموم مردم و مسئولان از روح حاکم بر قوانین به ویژه در حوزه اقتصاد، باید به یک نهضت فرهنگی تبدیل شود تا وضعیت کنونی دستخوش تغییر و اصلاح شود و نسل های بعدی تلقی بهتری از آن داشته باشند. برای این منظور اتاق بازرگانی می تواند با ترویج شایسته سالاری و کمک به آموزش های مؤثر به تقویت فرهنگ عمومی کار کمک کند.

✓ اثنی عشری، رئیس کمیسیون مالیات، کار و تأمین اجتماعی اتاق مشهد

سال هاست که نرخ رشد بهره وری در کشورمان منفی است و علی رغم تلاش های بسیار، بهره وری همچنان در حال تنزل می باشد، در واقع به رغم سرمایه گذاری بسیار بر روی نیروی انسانی و ارتقای سطح تحصیلات و سطح تکنولوژی، باز هم شاهد کاهش بهره وری هستیم.

نظام تعیین حقوق و دستمزد در کشور ما نظام وقت مزدی است، براساس این نظام به میزان ساعت فعالیت کارگر و نه براساس خروجی کار او، دستمزد تعلق می گیرد. به بیان دیگر برای کارگر هیچ گونه پاداشی تخصیص نمی یابد. علاوه بر این شایسته سالاری در سازمان ها وجود ندارد و افراد فرودست بر افراد زبردست حاکمیت دارند. نکته قابل توجه دیگر آن است که اشرافی گری در سازمان های کشور ما به خوبی مشهود است و تمامی موارد مذکور سبب کارگری در جامعه شده اند.

دلیل پیشرفت کره و ژاپن این است که افراد کارگیز نیستند و به فعالیت کردن علاقه مند هستند. فرهنگ پرورش کودکان در خانواده های ایرانی نیز یکی از دلایل کارگری به شمار می آید. لذا برای حذف اشرافی گری از سازمان ها باید دیوارها را حذف کنیم و پرسنل باید در سالن ها فعالیت کنند، این مساله چند حسن دارد، نخست آنکه کارمندان به سهولت در دسترس قرار دارند، دوم به دلیل نظارت بر فعالیتشان بهره وری کار افزایش خواهد یافت.

رشد نرخ بهره وری منوط به آن است که مدیر سازمان دست از اشرافی گری بردارد و هم سلسله مراتب در سازمان ها کاهش پیدا کند، چرا که سازمان ها باید چابک و منعطف باشند.

✓ روشنگر رئیس کمیسیون تجارت اتاق بازرگانی مشهد

به اعتقاد بنده منظور از کارگری، فرار کارگران از کار نیست بلکه مقصود همان فضای مناسب کسب و کار است، نبود شفافیت و حمایتگری، از جمله موانع تولید به شمار می آیند.

با توجه به فضای نامساعد کسب و کار که سبب کارگری در کشور شده است باید گفت تنها ظرفیت حامی بخش خصوصی، قانون بهبود مستمر فضای کسب و کار است که متأسفانه به آن عمل نمی شود و اجرای این قانون آنچنان که باید از سوی بخش خصوصی مطالبه نشده است.

✓ دانشور، نایب رئیس کمیسیون مسئولیت های اجتماعی اتاق مشهد

متأسفانه عوامل بسیاری هستند که کارکردن را در جامعه بی ارزش تلقی می کنند. این در حالی است که بزرگترین ارزش برای انسان کار کردن است.

باید راهکاری اندیشیده شود تا جلوی هر گونه اعمال فشار بر روی فعالان اقتصادی گرفته شود و متأسفانه این فشارها از سوی سیستم اجرایی کشور بر روی فعالان اقتصادی اعمال می گردد. متأسفانه در کشور ما نیروی کاری که فعالیت دارند از درآمد چندانی برخوردار نیستند بلکه بالعکس کسانی که فعالیت ندارند سود بیشتر کسب می کنند چون سوداگری در کشور ما انتفاع بیشتری دارد و این مساله خود به کارگری در جامعه دامن می زند.

تعداد صفحات: ۴
تاریخ برگزاری: ۱۳۹۹/۱۰/۱۰
شماره جلسه: ۳

صورتجلسه کمیسیون مسؤلیت های اجتماعی
اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی خراسان رضوی

رئیس جلسه: آقای حمیدی ..... دبیر جلسه: آقای صادقی ..... ساعت شروع ۰۸:۳۰ ..... ساعت خاتمه: ۱۰:۰۰

✓ چمنیان، رئیس کمیسیون سرمایه گذاری و بازار پول اتاق بازرگانی مشهد

- شناخت مبانی کارگری نیاز به کار پژوهشی دارد، در واقع باید افراد تحصیلکرده دانشگاهی حول محور کارگری در جامعه از رویکردهای مختلف و از منظر اقشار متفاوت در بخش های کارگری، کارفرمایی و دولت تحقیق و پژوهش کنند و متأسفانه ما با ضعف پژوهش مواجه هستیم.
- گسیختگی در نظام های اقتصادی و اجتماعی باعث شده تا تعدادی از افراد در کوتاه مدت و بی زحمت به وضعیت اقتصادی بسیار بالایی دست پیدا کنند که این مسأله یکی از مهم ترین دلایل کارگری در جامعه به شمار می آید.
- عدم تناسب بین فرصت های کاری با توانمندی های افراد جویای کار نیز می تواند یکی از دلایل کاهش رغبت به فعالیت اقتصادی باشد.
- نوع ادبیات ما در تعریف وزارتخانه برای کار، با آنچه باید باشد متفاوت است. ما نهادی تحت عنوان وزارت کار و رفاه اجتماعی داریم این در حالی است که وزارت کار در کشورهایی مانند اندونزی عناوینی همچون انسان توانمند و توانمندسازی زنان دارد. لذا وزارتخانه ذی ربط برای نهادینه سازی فرهنگ کار، به دنبال توانمندسازی است. تنها در کشور ژاپن مانند ایران وزارت کار در عنوانش کلمه رفاه را گنجانده است. در واقع کشور ژاپن توانسته امنیت شغلی را برای کارگزارانش فراهم بیاورد و در حال حاضر نیز به فکر رفاه نیروی کار است. این در حالی است که در کشور ما کارگران از امنیت شغلی برخوردار نیستند.

✓ صفار، دبیر کمیسیون معدن و صنایع معدنی اتاق بازرگانی مشهد

- طی سال های گذشته تنها دارایی که از آن حفاظت نشده نیروی کار مزد بگیر بوده است. تورم باعث شده حقوق تمامی کارمندان اضافه شود اما به میزان به دستمزد نیروی کار افزوده شده است؟ در قبال اتفاقاتی که در جامعه رخ می دهد چه انتظاری از نیروی کارگر داریم؟
- در کشور مالزی دولت برای کارگران مسکن ارزان ایجاد کرده و یک بخش از فشار تولید را با ارائه مسکن ارزان، کاهش داده است. در واقع دولت در این کشور با مشارکت کارآفرینان و تولیدکنندگان، جبران و کاهش بخشی از فشارهای کارگری را بر عهده گرفته است.
- تولید، یک جاده دو طرفه بین کارآفرین و کارگران است اما متأسفانه ما نتوانسته ایم سیستم و مکانیزمی را ایجاد کنیم که منافع هر دو قشر به طور مشترک و متعادل دیده شود.

✓ شرکا، نایب رئیس کمیسیون سرمایه گذاری و بازار پول اتاق مشهد

- معتقدم که توسعه از چهار اصل «تعامل»، «گفت و گو»، «احترام و درک متقابل» و «شناخت سرفصل های مشترک» نشأت گرفته و همه چیز بر مبنای این چهار اصل شکل می گیرد. البته دو چاشنی نیز لازم است تا به آن هدف متعالی دست یابیم. نخست صداقت در رفتار و گفتار، و دیگری تلاش هوشمندانه و دانش محور است. اگر کشورها توسعه پیدا می کنند براساس این چهار اصل حرکت کرده اند.

✓ زمانیان یزدی، رئیس کمیسیون حمل و نقل و ترانزیت اتاق مشهد

- برای بررسی مساله کارگری در جامعه باید از نظرات کارگران نیز آگاه باشیم، با این حال برای بررسی موضوع باید چند مبحث را مدنظر داشت؛ نخست آنکه کارفرما از نیروی متخصص در جای خود استفاده نمی کند و یا برای کاهش هزینه ها از یک نیرو در چند پست استفاده می کند. این مسائل سبب کارگری می شود.

تعداد صفحات: ۴
تاریخ برگزاری: ۱۳۹۹/۱۰/۱۰
شماره جلسه: ۳

صورتجلسه کمیسیون مسؤلیت های اجتماعی
اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی خراسان رضوی

رئیس جلسه: آقای حمیدی دبیر جلسه: آقای صادقی ساعت شروع ۰۸:۳۰ ساعت خاتمه: ۱۰:۰۰

علاوه بر این نبود یک برنامه مدون برای بنگاه های اقتصادی از دیگر مسائلی است که به پدیده کارگریزی دامن زده است. فقدان اعتماد بین نیروی کار و کارفرما از دیگر مسائلی است که کارگریزی را موجب شده است. البته بخشی از این اعتماد به کارفرما باز می گردد. متأسفانه شاهدیم که در کشور ما هر روز بخشنامه های متعددی صادر می شود و قطعا کارفرما فشار مضاعفی را از این بابت متحمل می شود و این مساله شرایط کارگران را نیز تحت الشعاع قرار می دهد.

امتی، مسئول نظارت راهبردی کمیسیون های اتاق مشهد

کارگریزی، تلنگری است تا بدانیم که در حوزه کلان اقتصادی چه میزان توانسته ایم کارآفرین و سرمایه گذاران را حفظ کنیم و به آنان امید دهیم.

در کشورهای پیشرفته دنیا نظام مدون و مشخصی برای فعالان اقتصادی وجود دارد؛ به طوری که نیروی کار در این کشورها ۸ ساعت مفید در حال فعالیت هستند. این در حالی است که چنین ساختار منظمی در کشور ما وجود ندارد.

عطایی، نایب رئیس کمیسیون حمل و نقل و ترانزیت اتاق بازرگانی مشهد

بنده بر این باور نیستم که ایرانی ها تنبل تربیت شده اند. چرا که بسیاری از فعالان اقتصادی در شرایط دشوار پرورش یافته اند و در سخت ترین شرایط اقتصادی در حال فعالیت هستند.

بخش خصوصی باید آن قدر مطالبه گر باشد که نمایندگان مجلس نتوانند بر علیه بخش خصوصی قانونی را تدوین کنند. لذا پیشنهاد می شود که بخش خصوصی در میزهای تصمیم گیری، پُر قدرت تر از شرایط فعلی ظاهر شود.

رخصت، رئیس کمیسیون صنعت اتاق بازرگانی مشهد

با شرایط فعلی نمی توان انتظار داشت که سرمایه گذاری خارجی جذب شود. متأسفانه در حال حاضر بسیاری از سرمایه گذاران ایرانی در کشور ترکیه در حال سرمایه گذاری هستند که این مسأله در آینده خسارت های بسیار سنگینی را به اقتصاد کشور وارد خواهد آورد.

در گذشته ما به پدیده فرار مغزها اعتنایی نداشتیم اما با گذشت زمان متوجه فقدان نخبگان و آسیب های تحمیل شده به حوزه اقتصادی شده ایم. در واقع باید بستر برای نخبگان در کشور مهیا می شد تا نخبگان در کشور ماندگار می شدند.

متأسفانه بستری برای اختلاس توسط دولت در کشور فراهم شده است و علاوه بر این نمایندگان مجلس نیز به رسالت واقعی خود عمل نمی کنند، این فسادها حس تلاش و کوشش را از مردم، کارفرمایان و کارگران گرفته است.

مصوبات جلسه: این جلسه مصوبه ای نداشت فقط پیشنهاد شد موضوع به پژوهشگران دانشگاهی سپرده شود تا در زمینه دستور جلسه بررسی و نتیجه را اعلام کنند.

حاضرین جلسه:

آقایان: حمیدی، روشنگر، اثنی عشری، چمنیان، امتی، زمانیان، رخصت، شرکاء، عطایی، دانشور، صادقی، صفار، خیاط، رضا عطایی، خردمند
خانمها: آزاد(خبرنگار)